23/04/2021

Свети новомученици јасеновачки у светлости Васкрсења

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије отворио је 22. априла 2021. године у Историјском музеју Србије изложбу радова монахиње Марије (Антић) из манастира Светог Јована Крститеља у Јасеновцу, која је приређена поводом обележавања Дана сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату.

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије изјавио је данас, на отварању излоззбе Свети новомученици јасеновачки у светлости Васкрсења, да су у Јасеновцу почињени најмонструознији злочини којих би се и животиње постиделе. „Јасеновац је надалеко познат не само у Србији већ у читавом свету, нажалост, са једне стране не само по злу него по најекстремнијем могућем злу које може да домисли људски ум", рекао је Патријарх у Историјском музеју Србије, у присуству председника Републике Србије г. Александра Вучића, Преосвећеног Епископа славонског г. Јована и највиших представника српског народа из Републике Српске и Хрватске.

„У Јасеновцу су страдали невини људи на најмонструозније могуће начине. Свако лично, без обзира на околности, одлучује како ће се понашати и живети, као и како ће се поставити у односу на повољне и неповољне околности", поручио је Патријарх и нагласио је да су се тамо неки људи, по зверствима и ономе што су учинили, исписали из рода људи и сваког народа.

Патријарх је казао да су први храмови и молитве хришћана настале на

местима где су страдали мученици за Христа и да је Бог хтео да на тим местима где су страдали невини људи и где су чињени најгори злочини никне светиња односно манастир. „Место страдања је постало место окупљања монаха и монахиња. Јасеновац је данас познат по најстравичнијем злу, али све више постаје познат и по манастиру који се подиже и даје духовне полодове," додао је Патријарх српски.

„Улога уметности није само да фотографише реалност, већ уметност детектује оно што је суштински и егзистенцијални проблем човека у времену. Уметност је позвана да даје и перспективу и будућност. Имамо праву уметност на месту највећег зла. На месту где се демони смеју изникла је ова лепота, истинска и аутентична уметност", истакао је Патријарх.

Његова Светост је поручио је да свако ко се сети Јасеновца најмање што треба да учини је да се потруди да остане човек, али и да учини све да се не понови оно што се догодило у Јасеновцу. „Због тога Јасеновац не сме да буде заборављен, јер нам је поребан да нас инспирише да будемо што више људи који су подобни слици човека коју је замислио Христос", нагласио је Патријарх.

Патријарх је подсетио да су у Јасеновцу страдали не само Срби, већ и Јевреји и Роми. „Страдали су многи људи који су били за нијасну другачији од оних који су хтели да све буде у само две боје", подсетио је Патријарх српски г. Порфирије, који је заблагодарио Епископу славонском Јовану и блажене успомене Митрополиту црногорско-приморском Амфилохију који су допринели да монашко семе буде засејано у Јасеновцу, као и Милораду Пуповцу и другим Србима који чине да се Јасеновац не заборави.

* * *

„Бити Србин у Независној Држави Хрватској значило је бити сувишан", истакао је председник Републике Србије г. Александар Вучић и додао да је данашњи дан сећање, али и опомена колико је мало потребно за зло, мрак и лудачке идеје о истребљењу, за логоре, убиство једног народа и вере. „Ако данас хоћемо, опомињући, да објаснимо све што се дешавало на територији трагичне творевине НДХ од 1941. до 1945. године, можда је најбоље уз тезу Хане Арент о радикалном злу, које поседује апсолутну моћ над појединцем, дотле да га може учинити сувишним", рекао је председник Вучић.

„У НДХ радикално зло било је још радикалније – цео један народ, српски, учинило је сувишним, а ништа мање и Јевреје и Роме. Сваки припадник

српског народа, жена, дете, били су сувишни, њихово име, вера и постојање. Бити Србин значило је само једно – да си сувишан”, подвукао је Вучић.

„Лудило које је проистекло из те поставке проузроковало је покоље, јаме, логоре, клање, покрштаање, протеривање – алатке којима се идеја о уклањању сувишног спроводила у дело. Оно што је најстрашније је педантност, посвећеност, темељитост, фокусираност и опседнутост тим страшним послом, од закона преко државног апрата, па и многих црквених великододстојника до кољача. Грех је уклоњен унапред, када је један фратар, монструм Мирослав Филиповић, преузео на себе у основној школи и заклао девојчицу Радојку Гламочанин пред одељењем, као сувишну. Само тог дана 52 деце било је сувишно”, подсетио је председник Вучић.

„НДХ је успела да постане једина нацистичка држава у којој су постојали логори за децу. Много касније у цивилизованом свету су настали изрази холокауст и геноцид за злочине против сувишних, мада никад нису усвојени за оно што се дешавало у НДХ током те крваве четири године систематског истребљења Срба. Зато узимамо на себе оно право које нам припада, право да ствари називамо правим именом, право да се сетимо и опоменемо, да кажемо шта се заиста догађало. И нису нам само мотив за то застрашујуће бројке о убијеним људима, женама, мушкарцима, деци. Нису нам мотив ни бројна стратишта од Јасеновца, Пребиловаца, Градишке, Јадовна, нити све оне јаме, школе и цркве које су натопљене крвљу сувишних. Не, основни мотив су нам речи нобеловца, Јеврејина Елија Визела, који је и сам преживео холокауст у нацистичком логору, а који је рекао да свако ко заборави убијене, те убијене убио је још једном”, нагласио је председник Вучић.

„Нема никаквог разлога да ћутимо о највећем греху почињеном над нама, греху сувишности и истребљења. Сећање на тај злочин на њега није никакав позив на мржњу, већ као опомена показује да је једини пут којим треба да се иде пут живота, а Србија је данас управо на том путу разума и праштања. Управо због тога, али и дивних цртежа на овој изложби, нећу да одговарам бесмисленим и увређивим наводима хрватских званичника, данас, на тужни дан сећања на велику трагедију српског народа. Праштање није могуће ако заборавимо шта треба да опростимо. Дан сећања на највећи злочин је важан због оне будућности у којој сувишних неће бити, у којој ће се деца радовати сутрашњици, неће морати да преживљавају све што су на својим цртежима написали и нацртали”, додао је председник Вучић.

„Обновљеном културном сећања радимо добре ствари за наш народ и показујемо одговорност да се озбиљно приступа региону„ остакао је

председник Вучић и казао је да је поносан што то увек Србија ради са Републиком Српском и представницима нашег народа западно од Дрине.

* * *

„Јасеновац је страшно место нашег живота, нашег народа, нашег постојања и зато је веома важно у свакој прилици, а свакако је то ова вечерас, да се окупимо у колективном памћењу и да генерацијама преносимо да је наша борба имала смисла", поручио је српски члан и председавајући Председништва Босне и Херцеговине г. Милорад Додик.

„Реч Јасеновац у мени буди тужне приче из детињства и завичаја на Поткозарју. То је најстравичнија реч мог детињства и живота, која асоцира на многе знане и незнане, страдања и приче које сам слушао као дечак у немогућности да схватим да је тако нешто уопште могуће. Јасеновац, који је однео преко пола милиона живота јеврејских, српских и ромских, као и оних који нису били лојални тадашњем режиму – антифашиста, свакако је доказ да су на планети земљи живели монструми који су одлучили да истребе један цели народ. Они су одлучили да једну трећину покрсте, једну трећину да побију и једну трећину да раселе. Тек те 1945. године хиљаду заточеника се одлучило на пробој, јер су знали да ако остану нико неће преживети, а овако их је остало њих око стотину, који су смогли снаге да издрже и да нам пренесу своја сећања, истакао је г. Додик.

„Режим који је владао након рата онемогућио је да се сазна истина о Јасеновцу, она је сакривена и само ретки преживели су могли да о томе причају. Најстравичније је то што је након те 1945. године архива, коју је водила једна жена (Диана Будисављевић) која је спасавала децу из логора, покупљења од тадашње Удбе у Загребу и заувек је изгубљена. Тако се и тадашња власт придружила сакривању јасеновачког злочина", подсетио је г. Додик који је поручио да се са председником Александром Вучићем договорио да се у месту Градина, највећем стратишту, изгради монументални спомен парк, који ће обележити тај период страдања и где ће, како је рекао, наша деца моћи да изуче дешавања на том простору у то време.

Осврнувши се на изложбену поставку, српски члан и председавајући Председништва Босне и Херцеговине г. Милорад Додик је рекао да свака од слика поред напора уметника показује и асоцира на тугу и страдање које је било безразложно. „Жал и туга остаје и у овом времену", рекао је г. Додик.

СВЕТИ
НОВОМУЧЕНИЦИ
ЈАСЕНОВАЧКИ

spc.rs